

انتخاب رشته تحصیلی (ویژه دانش آموزان اول دبیرستان)

هر کس در زندگی بارها دست به انتخاب می‌زند. چرا که انتخاب یکی از مهمترین فعالیت‌های انسان است. انسان با انتخاب‌های خود مسیر زندگی‌اش را تعیین می‌کند انسان آزاد آفریده شده است و به او این اختیار داده شده است که در بسیاری از موارد آنچه را که مناسب می‌داند، برگزیند. به طور مثال کودک یا نوجوان از میان همه دانش آموزان یا اطرافیان خود تنها عده‌ای را به عنوان دوست خود انتخاب می‌کند. او برای این انتخاب دلایل و ملاک‌های مختلفی دارد. برخی وقتی راه یا چیزی را انتخاب کردند از کار خود راضی هستند و دیگران به دلایل مختلف انتخاب خود را نادرست می‌دانند. موارد دیگری هم وجود دارند که در آنها دست به انتخاب می‌زنیم. انتخاب شغل، انتخاب همسر، انتخاب تیم ورزشی و ... از دسته اند.

لحظات انتخاب لحظاتی حساس هستند. چرا که با تصمیم‌گیری درباره روش یا پدیده‌ای خاص، فرد سرنوشت خود را رقم می‌زند. انتخاب در زندگی از اهمیت بالایی برخوردار است. با انتخاب درست می‌توان از منابع (مادی، مالی، انسانی و اطلاعاتی) به شیوه‌ای مناسب بهره‌برداری کرده و از اتلاف این منابع جلوگیری نمود. انتخابی که مبتنی بر اطلاعات و بینش باشد می‌تواند به تصمیم‌گیرنده در جلوگیری از ضایع شدن منابع کمک کند. از طرف دیگر به خاطر آن که فرد تصمیم گیرنده، باید نسبت به انتخاب خود پاسخگو باشد، بنابراین انتخاب صحیح می‌تواند به او در پاسخگو بودن و مسئولیت پذیری کمک کند.

برخی می‌پندارند برای آن که بتوان به توسعه کشور و ایجاد پیشرفت‌هایی در آن کمک کرد، باید تحصیلات دانشگاهی داشت. بهتر است بگوییم افرادی که در دانشگاه تحصیل کرده‌اند تا اندازه‌ای به رشد و توسعه جامعه کمک می‌کنند. افراد دیگر نیز می‌توانند موجبات توسعه کشور را فراهم آورند. به طور مثال کارگران ساده، کشاورزان، دامداران، رانندگان و بسیاری دیگر که به دانشگاه نرفته‌اند نیز در صورتی که کار خود را به درستی انجام دهند سهم بسیار بزرگی در آبادانی و پیشرفت جامعه دارند. مهمترین مساله‌ای که باید مورد توجه قرار بگیرد آن است که افراد در زمینه‌هایی مشغول به کار شوند که می‌توانند بیشترین بازده را داشته باشند. یک کشاورز خوب بهتر از یک پزشک بد است. عده‌ای هم بر این باورند که می‌توان در کنار کسب مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای به یادگیری موضوعات مورد علاقه پرداخت. به عنوان مثال ممکن است فردی به حرفه تراشکاری اشتغال داشته باشد و در همان حال کتابهای مربوط به مواد و ترکیبات آن را مطالعه کند یا حتی به مطالعه منابعی در زمینه روان شناسی بپردازد.

در دوره متوسطه يك بار دانش‌آموزان انتخاب رشته تحصيلي را تجربه مي‌كنند. در واقع اين انتخاب يكي از سرنوشت سازترين انتخاب‌هاي دانش‌آموزان است. با اين كار آنان در راهي قدم مي‌گذارند كه زمينه دانش و توانايي آنان را تعيين مي‌كند. فرصت بعدي براي انتخاب رشته تحصيلي هنگامي است كه دانش‌آموزان براي ورود به دانشگاه ثبت نام مي‌كنند. آنان پس از شركت در آزمون سراسري و در صورتي كه مجاز به انتخاب رشته شوند، رشته و دانشگاه محل تحصيل خود را بر مي‌گزینند و بدین شکل بار دیگر سرنوشت خود را با يك انتخاب رقم مي‌زنند.

انتخاب رشته تحصيلي اهميت فراواني دارد زيرا انتخاب نادرست رشته تحصيلي سبب افت علمي کشور، تضییع منابع اقتصادي و انساني، بي تفاوتی و بي انگیزه شدن دانشجو نسبت به مسائل اجتماعي و ايجاد اختلالات رواني در زندگي فردي و اجتماعي دانشجو مي‌گردد.

انتخاب رشته تحصيلي در هنگام پايان مقطع تحصيلي اول دبیرستان يكي از دغدغه هاي مهم دانش‌آموزان و والدين آن ها مي باشد زيرا انتخاب درست رشته تحصيلي يكي از دلايل موفقيت تحصيلي و شغلي دانش‌آموزان در آينده مي باشد.

براي يك انتخاب رشته درست بايد ويژگي هاي خود دانش آموز از جمله **ميزان بهره هوشي** ، **نمرات تحصيلي او** ، **تعيين نقاط قوت و ضعف او در دروس مختلف** ، **بررسي علايق و استعدادهاي او** در زمينه رشته‌ها و مشاغل مورد بررسي قرار گيرد و والدين در اين زمينه مي توانند با دادن اطلاعات فراوان و واقعي و همچنين ايجاد روحيه عالي و اعتماد به نفس قوي در فرزند خود اين توانايي را در او به وجود بياورند تا بتواند بهترين رشته مورد علاقه خود را انتخاب كند.

دانش‌آموزان براي انتخاب رشته بايد كاملا آزاد باشند و خودشان شخصا براساس استعداد و علاقه دروني خودشان تصميم بگيرند و طوري نباشد كه دانش آموزي فقط براي رضايت والدين و يا اطرافيانشان رشته خود را انتخاب كنند.

نکته مهم در انتخاب رشته در دبیرستان علاقه و ميزان پيشرفت درسي و انگيزه خود جوش هر دانش آموز به درس هاي اصلي آن رشته تحصيلي است ، يعني دانش‌آموزان از خواندن و مطالعه درس هاي آن رشته شخصا لذت ببرند و احساس تسلط بر آن درس را در خود احساس كنند.

رشته تحصيلي كه مورد علاقه افراد نباشد باعث از بين رفتن بسياري از لذت ها و موفقيت ها در فرد مي شود و بسيار اتفاق افتاده است كه دانش‌آموزان فعال و با استعداد به خاطر اينكه رشته تحصيلي مناسبی را در دبیرستان انتخاب نکردند در ادامه تحصيل و يا پيدا كردن شغل مرتبط با رشته خود ناکام ماندند.

شناخت رشته و سپس انتخاب رشته در هنگام انتخاب رشته تحصیلی بسیار مهم و موثر می باشد و والدین ، دانش آموزان ، معلمان ، مشاوران و رسانه ها در شناخت و ارایه رشته های مختلف به دانش آموزان وظیفه سنگینی را بر عهده دارند.

داشتن علاقه از مهمترین مسائل انتخاب رشته تحصیلی می باشد زیرا میل و علاقه فرد به رشته مورد نظر باعث تلاش ، کوشش و صرف انرژی موثر می شود.

یکی دیگر از عوامل مهم در انتخاب رشته را **شناخت رشته تحصیلی و عاقبت اندیشی در انتخاب آن** است . توانایی علمی و استعداد فرد و همخوانی آن با رشته مورد نظر گاهی مورد علاقه دانش آموز نیست و دانش آموز برای انتخاب رشته باید تمامی جوانب از جمله علاقه ، استعداد ، آینده آن را مدنظر قرار دهد.

در انتخاب رشته باید شرایط و **توان اقتصادی** فرد با شرایط و هزینه های رشته مورد نظر همخوانی داشته باشد و همچنین مراکز آموزش باید قابل دسترسی باشند.

در انتخاب رشته باید شرایط و توان اقتصادی فرد با شرایط و هزینه های رشته مورد نظر همخوانی داشته باشد و همچنین مراکز آموزش باید قابل دسترسی باشند.

انتخاب رشته تحصیلی در دروه دبیرستان مقدمه ای برای انتخاب شغل می باشد .

پدر و مادر باید رقابت های ناسالم و سلیقه و علاقه ناسالم خود را در انتخاب رشته تحصیلی فرزندشان کنار بگذارند و برای انتخاب رشته تحصیلی فرزندشان شیوه مشارکتی را پیش گیرند و از افراد صاحب نظر استفاده کنند.

انتخاب رشته نباید برای دانش آموزان به صورت **تحمیلی** باشد زیرا باعث عدم رضایت شغلی و ترک تحصیل دانش آموزان می شود. ملاک اصلی در انتخاب رشته نمره ، سلیقه و علاقه دانش آموزان می باشد و والدین نباید رشته ای را به فرزند خود تحمیل کنند چون اگر دانش آموزی به اجبار وارد رشته ای شود در آینده دچار مشکل می شود.